

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Vngariae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

*P. SANCTÆ MARIE IN VIA
lata Diac. Cardinali, apostolice
sedis legato.*

*Epist. 95.
Electio Came-
rac. Episcopi
assur.*

Cum enormes excessus relinqui non debeant impuniti, ne fortè trahantur à præsumptoribus in exemplum, nos, qui, licet indigni, speculatoris officium super univèrsam Ecclesiam exeremus, summo debemus studio providere ne quod contra disciplinam ecclesiasticam enormiter attentatur, in confusione ipsius remaneat segniter incorrectum: quia quod contra leges præsumitur, per leges dissolui meretur. Sanè cum olim nobis denuntiatum fuisset quòd H. Cameracen. electus electionis suæ tempore in minoribus esset ordinibus constitutus, & quòd post electionem suam per venerab. fratrem nostrum Remen. Archiepiscopum sanctæ Sabinæ Cardinalem confirmatam, de mandato ipsius per venerab. fratrem nostrum Atrebaten. Episcopum fuerat in Acolythum & Subdiaconum ordinatus, & quòd viduam duxerat in uxorem, de qua filium susceperat qui in Præpositura sancti Petri Duacen. ei nullo mediante successit, & quòd ita incurvus existeret quòd de jure non posset aliquatenus promoveri, venerabilifratri nostro Episcopo Parisiensi dedimus in mandatis ut vocatis ad præsentiam suam quos nosceret evocandos, & inquisita tam super præmissis omnibus quàm publica fama diligentius veritate, quod inveniret, per suas nobis litteras intimaret. Mandavimus etiam ei, ut Cameracen. Capitulo ex parte nostra districtius inhiberet, ne si etiam dictus electus electioni renuntiaret spontaneus, ad nominationem vel electionem procedere attentarent; cum in eo essent meritò puniendi, in quo videbantur taliter deliquisse. Dicto etiam Atrebaten. Episcopo dedimus in mandatis, ut hujusmodi veritatem negotij per suas litteras nobis intimaret. Ceterum memoratus Parisiensis Episcopus mandati nostri diligens executor, inhibitione facta Cameracen. Capitulo juxta formam apost. mandati ne ad electionem procederent, etiamsi idem electus voluntate propria resignaret, ipsius electi confessionem audivit, testium depositiones recepit, & omnia redacta in scriptis sub sigillo suo ad nostram curavit præsentiam destinare: quæ ad majorem cautelam sub bulla nostra

tibi duximus remittenda. Nos igitur cum fratribus nostris super hoc deliberatione habita diligenti, de ipsorum consilio discretioni tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus cum, sicut ex litteris ipsius Parisien. tibi plenè patebit, per ipsius electi confessionem constiterit quòd electionis suæ tempore solam Clerici tonsuram habuerit, & ex litteris dicti Atrebaten. Episcopi nobis constiterit quòd ipse eum de mandato dicti Archiepiscopi post confirmationem ipsius in Acolythum & Subdiaconum ordinaverit, & sicut ex depositionibus testium patuit, non in jejuniis quatuor temporum, sed potius eodem die dominico, cum etiam idem electus confessus fuerit quòd de vidua filium suscepisset, qui ei per electionem Capituli sancti Petri Duacen. in Præposituram nullo successerat mediante, cum ex inspectione corporis ejus, ipsius sit incurvitas manifesta, etsi tanta non sit quin posset sine reprehensionis vitio promoveri, si alia non obstarent, cum ipse etiam electionis suæ tempore fuerit protestatus quòd quia solam tonsuram habebat, & erat corpore debilis, eligi non poterat nec debebat, cum conscientia dicti Parisien. Episcopi, cui volumus, quia prudenter processit in inquisitione, deferri, memoratum electum & Capitulum Cameracen. ad locum convocos competentem, & si electus ipse vel venire distulerit, vel veniens infra triduum cedere sponte noluerit, electionem ipsius omni prorsus contradictione & appellatione cess. denunties irritam & inanem. Inhibens districtius Capitulo memorato, ne ad electionem procedere ulla prorsus occasione præsumant, cum in eo sint puniendi, in quo peccarunt. Postmodum verò personam aliquam scientia & honestate perspicuam, per quam Cameracen. Ecclesia in spiritualibus proficere valeat, & in temporalibus reformari, ei appellatione remota præficias in pastorem; tam Canonicos quàm homines Cameracen. Ecclesiæ ad impendendam ei reverentiam & honorem per censuram ecclesiasticam appell. remota compellens, & compescens districtione simili resistentes. Datum Laterani XIII. Kal. Julij.

ILLUSTRI REGI VNGARIÆ.

Inter universi orbis provincias apostolica sedes regnum Vngariæ speciali

*Epist. 96.
Vt Episcopo
Vvaticensi de*

ablati ex Ec-
clesia thesauris
ignisfaciat.

quadam prerogativa dilexit ob merita Regum ipsius, ac praecipue ob ferventis devotionis constantiam, & inviolabilis sinceritatis affectum, quem inclitae recordationis Bela Rex Vngariae pater tuus circa sacrosanctam Rom. Ecclesiam matrem suam ferè semper exhibuit, ad exaltationem ipsius, augmentum Ecclesiarum regni sui, & honorem omnium Clericorum, tam humiliter quam potenter intendens. Nos etiam sperantes quod in filio paternae vigeat devotionis affectus, & tua regia celsitudo sic eidem patri tuo in proposito sicut in regno, sic in voluntate sicut in dignitate succedat, ad integritatem regni tui & tui honoris augmentum efficaciter intendimus habemus, & adhuc intendere non cessamus; sperantes quod & tu eò fortius in nostra & Ecclesiae Rom. devotione persistas, quod amplius nostram circa te ac regnum tuum expertus fueris gratiam & favorem fratrum. Verum quanto sincerius regiae serenitatis diligimus incrementum, tanto amplius contristamur, quando ea de tuis actibus ad nostram audientiam perferuntur, quae circa te provocent divinae indignationis offensam, & in injuriam apostolicae sedis & tuae videantur famae dispendium redundare. Sanè pervenit ad audientiam nostram, quod in prima transactae observantiae quadragesimali hebdomada, quarta feria quatuor temporum, circa crepusculum noctis, venerabili fratre nostro Watiensi Episcopo cum Canonicis suis completorium decantante, accedens ad Ecclesiam Watiensem, claves sacrariae exhiberi tibi, & Episcopum de Ecclesia egredi praecipisti. Cumque ipse positas sibi formidans insidias, cum ipsa hora ei multae suspicionis certius ingereret argumentum, obtemperare iussioni regiae recusaret, ostium sacrariae mandasti violenter infringi; & cum idem Episcopus & Canonici propter hoc conversi ad Dominum cum lachrymis decantarent, *Aspice Domine de caelo sancto tuo, & cogita de nobis*, tu quasi molestè ferens quod divinum auxilium implorabant, irruens in Episcopum, ipsum à summo gradu, quod est ante altare, usque in pavimento violentis manibus attraxisti, & pavimento allisum tradidisti non minus violentis tuorum manibus de Ecclesia extrahendum. Ipso igitur de Ecclesia violenter ejecto, & relicto quodammodo

semivivo, fracto sacrariae ostio, & scriniis violatis, thesaurum Ecclesiae occupasti, & patrimonium ejusdem Episcopi, quod domui cuidam religioso, quam ipse de novo fundaverat, concesserat intuitu pietatis, fecisti pro motu voluntatis propriae confiscari. Postmodum verò cum idem Episcopus propter hoc in Ecclesia sua taliter violata divina prohibuisset officia celebrari, tu decimas sibi denegari fecisti, ac vetuisti nunciis ejus sub poena privationis oculorum, ne regnum tuum egredi attentarent, quasi tacite prohibens ne ad apostolicam sedem accederent super his querimoniam delaturi. Quia igitur salutis tuae consulere cupimus, & potius animae quam corpori providere, cum nobis non constiterit de praedictis, serenitatem regiam monemus & exhortamur in Domino, & in remissionem injungimus peccatorum, per apost. scripta mandantes, quatenus taliter quae praedicta sunt corrigas per te ipsum, taliter Episcopo satisfacias memorato, immo potius sedi apostolicae, quam laesisti, taliter Watiens. Ecclesiae damna restitues, quod nos ad id severitatis ecclesiasticae manum apponere non cogamur. Alioquin, quantumcunque personam tuam in Domino diligamus, quia tamen potius Deo quam homini volumus complacere, dissimulare non poterimus quin in te & terram tuam exerceamus canonicam ultionem. Cerrè priorum exempla te potuerant ab hujusmodi revocare, & à tanta praesumptione tuam debuerant compescere voluntatem. Legisti enim, vel forsitan audivisti, quod cum Heliiodorus ararium, quod erat Hierosolymis, spoliaret, percussus ab Angelo expirasset, nisi pia ei subvenisset oratio sacerdotis. Baltasar, dum spoliato templo vasis sacris in convivio uteretur, articulos manus regni sui terminum notavit in pariete depingentis. Pompeius, non quia spoliavit, sed quia intravit solummodo sancta sanctorum, de semper victore victus effectus, commissum jugulo expiavit. Sano igitur ductus consilio, per condignae satisfactionis effectum tantae praesumptionis reatum studeas abolere, ne praeter canonicae distractionis rigorem, quem debes merito formidare, Deus ultionum dominus, qui reddit retributionem superbis, in te ac regnum tuum injurias dicti Pontificis immo suas potius graviter

Vide Tacit.
lib. 5. Hist.

gravior ulciscatur. Datum Laterani XI. Kalendas Iulij.

174. 97.

In eundem serè modum scriptum est Colocen. Archiepiscopo usque ad verbum cogamur. Ideoque fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus, & districtè præcipimus, quatenus Regem ipsum ad implendum mandatum apostolicum salubriter moneas, & tam efficaciter quàm diligenter inducas. Quòd si nec mandatis nostris nec monitis tuis acquiescere fortè voluerit, tu cum suffraganeis tuis, si unquam fieri poterit, id studeas ad honorem apostolicæ sedis & nostrum & tam prædicti Episcopi quàm Ecclesiæ Watien. utiliter emendare. Quòd si per studium & sollicitudinem tuam id fieri fortè non poterit, presentium tibi auctoritate in virtute obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, ut postpositis gratia & timore, solum Deum habens præ oculis, sicut de tua discretione confidimus, inquiras de prædictis omnibus diligentius veritatem, & quod inveneris per tuas nobis cures litteras intimare; ut re cognita, apostolicum à nobis præcedat edictum, per quod tantæ præsumptionis audacia districtione canonica feriat. In hoc enim proposuimus experiri, si magis terrenum Regem metas quàm cælestem, & an honorem Ecclesiæ gratiæ Regi anteponas. Datum ut supra.

ABBATI SANCTÆ CRUCIS
& sancti Leofredi Confessoris, ejusque fratribus tam presentibus quàm futuris regularem vitam professis in perpetuum.

174. 98.
 De confirma-
 tione privile-
 giorum.

P IÆ postulatio voluntatis &c. usque ad verbum statuentes ut ordo monasticus, qui secundum Deum & beati Benedicti regulam in eodem loco institutus &c. usque ad verbum vocabulis. Locum ipsum in quo Ecclesia memorata sita est, cum omnibus adjacentiis quæ ad eandem Ecclesiam pertinent. Ex dono Auduini quondam Ebroicen. Episcopi, Ecclesiam sancti Petri de Fontanis, cum decimis & manso Presbyteri & aliis quæ ad eandem Ecclesiam pertinent. Ecclesiam sancti Germani de Escardenvilla, cum decimis suis & triginta solidis solitæ pensionis. Ecclesiam sancti Pauli de Cruce, cum medietate ejusdem villæ, decimis, & annua pensione quindecim librarum Andegavensium. Ecclesiam sancti Remigij de Calliaco,

cum eadem villa, & appendiciis suis, cum decimis, & annua pensione quadraginta solidorum. Ecclesiam de Grovilla, cum decimis, & uno manso. Ecclesiam de Wivilla, cum decimis in toto feudo de Monteforti, excepto dominico Thomæ de Planca, & dominico Rog. de Wivilla, quantum pertinet ad mensam eorum. Ecclesiam de Trunco, cum decimis suis in feudo Galerani de Mara, & uno manso, & xx. sol. Andegaven. solitæ pensionis. Ecclesiam de Alpegart, cum decimis de feudo Willielmi de Essarris, & de feudo Hugonis Militis, & uno manso, & aliis quatuor hospitibus. Ecclesiam de Campenart, cum eadem villula, & pertinentiis suis, & pensione solidorum quinque Andegavensium. Ecclesiam de Merfi, cum decimis suis. Ecclesiam de Allega, cum decimis suis. Ecclesiam de Cahaniis, cum decimis suis, & tribus partibus hospitum. Ecclesiam de Dardeis, cum decimis suis, & pensione x. solidorum Andegavensium. Ecclesiam de Venabulis, cum decimis suis, & terris eidem Ecclesiæ pertinentibus. Ecclesiam sancti Albini de Vvallon, cum decimis suis. Ecclesiam de Bruolio, cum decimis & pertinentiis suis. Ecclesiam de Salleio, cum decimis & terris eidem pertinentibus. Ecclesiam de Tonaio, cum medietate Altenag. terris, & decimis de feudo Ric. ejusdem villæ domini. Ecclesiam sancti Georgij de Esserra, cum eadem villa & pertinentiis suis, & xx. sol. sterlingorum annuæ pensionis. Capellam sanctæ Mariæ in eadem parochia sitam. Ecclesiam sancti Remigij de Besu, cum hospitibus, terris, & decimis de feudo Iohannis de Giforz, & aliis hospitibus, & terris, & nemore allodiariorum Reg. Ecclesiam sancti Albini de Besu, cum terris ei pertinentibus. Capellam sanctæ Austrebertæ, cum pertinentiis suis. Capellam sancti Dionysij de Banficort, cum decimis de feudo Osmundi monnarij apud sanctum Eligium. Decimam de feudo Hugonis de Seusei apud Nenuillam. Decimam Vyll. de Maudiut apud Luderwillam, de feudo Williel. Pelter. apud Aamercort. decimam de feudo Matthæi de Gamachiis apud Manevillam. Duas partes decimarum de feudo Pagani de sancto Luciano, & de feudo Orfelli, & de feudo Flooldi. In parochia sancti Dionysij de Formam, Ecclesiam ipsam cum parte decimarum. Ecclesiam sancti An-